

כורך עליו גמ"י ר"ת גדולים מעשה ד'

ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך וגו' (כ"ו ז') וכ' רש"י אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שזיכרה כורך עליו גמי לסימן ואומר הרי זה זיכוריס ע"כ, וכ' בספר בעש"ט גמ"י הוא ר"ת גדולים מעשה י"הו"ה, וכ"כ בספר זרע קודש.

וי"ל דזהכתיב והקבלה (ראה י"ז ז') עה"פ בכל משלח ידכם ציאר הקרא ואת תרומת ידכם, וכ' רש"י אלו הזיכורים שנאמר ולקח הכהן הטנה מידך, וציאר מלת י"ד הוא לשון תודה והילול כמו"ש (ישעיה מ"ד ה' - הפטורת ויקרא) וזה יכתוב ידו לד' שפירושו יכתוב תודתו לד', וכן רוס ידיו נשא (חזקוק פ"ג - הפטורת שזועות) פירש"י אבא השמים הודו לו, ולכן נקרא זיכוריס תרומת ידכם, לפי שנאמר וענית ואמרת לפני ד"א לשון שצח והודאה על שזכה ששדהו זיכרה עכ"ד.

והנה גדולים מעשה ד' הוא מקרא בתהלים (קיא"א) והמומר מתחיל אודה ד' בכל לבב צקוד ישרים ועדה גדולים מעשה ד', זאת אומרת הודאה הוא לומר גדולים מעשה ד', ושפיר נרמו צפרשת זיכוריס גדולים מעשה ד' תביצת כורך עליו גמ"י, דזיכוריס הוא מודה לד' על שדהו שזיכרה שלכן נקרא זיכוריס תרומת ידכם מלשון הודאה.

בחודש אלול יזהר לישן בלילה פחות משש שעות

ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה למהלה ולשם ולתפארת, ולהיתך עם קדש לד' אלהיך כאשר דבר (כ"ו י"ט) וכ' בעה"ט קדש כתיב חסר ו'.

ויש לבאר הענין בע"ה, דבספר בן איש חי הלכות (שנה ראשונה וישלח) כ' שלילות של חודש אלול, ועשרת ימי תשובה, אם האדם פותח משיעור שש שעות צשינה, נכון לכו צטוח שלא יחסר כלום בזה מצריאות גופו, ואף על פי שכל הלילה הוא זמן השינה, מכל מקום יותר טוב שתהיה השינה בחצי הראשון של הלילה, ולא בחצי השני, ויש בזה תועלת הן מנד הגשמיות צבריאות הגוף, והן מנד הרוחניות צתיקון הנפש ותיקון העולמות, וכ' עוד מספר רוח חיים (דף ז') צשם חכם אחד מפורסם, קדימת השכיבה צערב, והשכמת היקילה צבוקר, מסצדים לאדם צריאות חכמה ועוז עכ"ל.

ולפי"ז י"ל שלכן נמסר צקרא ולהיתך עם קדש לד' אלהיך, קדש חסר ו', דפרשה זו קורין תמיד צחודש אלול והתורה מרמזה לנו בזה הקרא שלזכות לתיקון הנפש, יחסר צשינה מו' שעות ויזכה להיות עם קדש.

ותמצא שס"ת ולהיתך עם קדש להו"ה עולה שס"ה כמנין שינה, שיחסר מו' שעות צשינה להיות עם קדש.

ע"י לימוד התורה ינצל האדם מע"ז

וענו הלוים ואמרו אל כל איש ישראל קול רם, ארוך האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ד' מעשה ידי חרש ושם צסתר, וענו כל העם ואמרו אמן (כ"ו ט"ו) כשמדקדק תמלא שמנין המיבות שאמרו הכהנים מן ארוך האיש עד ושם צסתר הוא י"ג מיבות.

וי"ל הכונה, דרש"י כ' צפרשת עקב (יא ט"ז) עה"פ השמרו לכם פן יפתה לצבכם וסרתם ועצדתם אלהים אחרים, וסרתם לפרוש מן התורה ומתוך כך ועצדתם אלהים אחרים, שכיון שאדם פורש מן התורה הולך ומדצק צעזודת כוכבים ע"כ, דצספרי דרשו ולעצדו זה תלמוד ואם אינו לומד תורה יכשל צע"ז.

ולכן אמרו הכהנים אזרה על ע"ז צי"ג מיבות כנגד י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, להורות שהענה שלא יכשל צע"ז הוא ע"י דציקות בהתורה שנדרשת צי"ג מדות.

בחודש אלול גזרו היונים על ישראל כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל

בספר צינה לעמים להגאון מווערבוי לחודש אלול (דף י"ז) הביא צשם יערות דצש (דרוש צ') שצחודש אלול גזרו היונים על ישראל כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל.

וי"ל שזה שגזרו כן דוקא צחודש אלול זה גרם מפלת היונים, דצראשית רצה (פ"צ ד') איתא עה"פ וחושך על פני תהום, וחושך זה גלות יון, שהחשיכו עיניהם של ישראל צגזירותיהן שהיתה אומרת להם כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל ע"כ, וציאר המזה"ק שרזו לעורר חטא העגל שעל זה כתיב בתהלים (ק"ו כ') וימירו את כבודם צתצנית שו"ר אוכל עשב.

שחודש אלול יתודה ויהרהר בתשובה קודם אכילתו, ו"ש
באלול לא אוכל עד אם דברתי דברי, דברי תשובה עכ"ד.

וי"ל הענין על חודש אלול דכספר מגן אברהם להמגיד
מטריסק ז"ע (תולדות) כ' שאדם שאוכל כוונה לשם ד'
מקטין הני' בחיבת שטן ועושה מזה אור ו' ומאטרף תיבת
וש"ט במקום שט"ן וזוה מכניע כח השטן לבל ישטין.

ויש לבאר זוה מ"ש במסכת תענית (דף י"ז.) ר"ש כי
הוא יתיב בתענית אמר אחר התפלה, יה"ר מלפניך שיהא
חלבי ודמי שנתמעט כאילו הקרבתי לפניך על גבי המזבח
ותרנני, וי"ל דדרך רמז שבתענית ג"כ עושה משטן ושט
ואינו יכול להשטין, דהחילוק במספר תיבת וש"ט שהוא
שט"ו לשט"ן הוא מ"ד שהוא אמוין ד"ס, וזה מיעוט דמי
שמסר משט"ן מספר ד"מ ונעשה מזה וש"ט.

תשובה הוא בחינת מעשר

בפרשת נזבים פרשת התשובה (ל') יש עשרה פסוקים
מפסוק א' והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה עד כי
תשוב אל ד"א בכל לבבך ובכל נפשך.

ויש לבאר מספר עשרה דכספר שאול צהיר ד' [דף
ס"ח] להגאון ר' שאול צראך ז"ל, ציאר הקרא כי ציוס
הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ד'
טטהרו, עפ"י המבואר כמדומה צוה"ק, שעשיית
תשובה היא כעין נתינת הצדקה, וכמו שמוטל על כל אדם
לחת מעשר מכל מה שיש לו, ותשע חלקים הם שלו, כן
גם אצל תשובה, מוטל עליו לשווב בתשובה חלק עשירי
צמה שצריך על כל עונותיו, ותשעת החלקים הנותרים
יעזרו לו מן השמים שיוכל לשווב עליהם.

ורמז זה צפוק כי ציוס הזה, והגזיה שמי ידיו הקדושים
כלפי מעלה, והתחיל למנות צקול צרמזו עם אצבעותיו, כי
ציוס הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם הם
תשע תיבות, תשעת החלקים יתנו לכם מן השמים, אצל
מכם מבקשים "לפני ה'" לפני שיטהרו אתכם מן השמים
טטהרו אתם צעמכם חלק עשירי עכ"ד המתוקים.

ולכן נמסר צפרשת התשובה עשרה פסוקים להורות שט'
חלקים יעזור לו ד' וחלק עשירי צריך הוא לשווב מעצמו.

אמנם בחודש הזה עלה משה למרום לקבל לוחות שניות
ונתנה להם הקב"ה על חטא המדבר, כמבואר בטור
או"ח (רי"ש סימן תקפ"א) צסם פרקי דר"א (פמ"ה)
שתקעו צשופר בחודש אלול שלא יטעו עוד צע"ו, ולכן אנו
ג"כ תוקעין צשופר בחודש אלול, וא"כ לשוא עמלו היונים
לעורר חטא העגל באלול, כי בחודש אלול נתנה הקב"ה
לימן להם לוחות שניות ונמתקו הדינים של חטא המדבר.

ובזה יבאר מה שכתבו דורשי רשומות רמז על חודש
אלול בקרא (ישעיהו מ"צ ח') אני ד' הוא שמי וכבודי
לאחר לא אתן, הנה ר"ת ו'כבודי ל'אחר ל'א אתן הוא
אלול, ויוצן צכפלים, ראשית על חטא המדבר שנתנה
הקב"ה לישראל למחות להם אותם עון אחר שגמרו צדעתם
וכבודי לאחר לא אתן, והשנית על גזירת היונים לעורר
חטא העגל צאומרם להם כתבו לכם על הקרן השור שאין
לכם חלק בצלקי ישראל.

וע"ד גימטריא יש להוסיף, דהכלל הוא שמספר הגדול
תמיד מכניע מספר הפחות, וכן אלול עולה ס"ז ויו"ן
עולה ס"ו לכן חודש אלול הוא שהפיר גזירת היונים
שיכתבו על קרן השור שאין להם חלק בצלקי ישראל, כי
אלול הוא יותר במספר מיון.

רמז לתקיעת שופר של איל בחודש אלול

יש לימן רמז למנהג לתקוע צשופר בחודש אלול, דכספר
דרושי יוס יוס (דף ק') כ' עה"פ (וירא כ"צ י"ג) וישא
אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחו צסצך צקרניו,
וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת צנו, הנה
ר"ת ה'איל ויעלהו לעולה תחת צנו הוא צתול"ה שהוא
מזל חודש אלול, רמז לתקוע צשופר של א"ל בחודש אלול
שמזלו הוא צתולה.

גם ירמזו לדברי היערות צצש (ח"צ דרוש י"צ) שלעתיד
לבוא יהיה ר"ה בחודש אלול ואז יקראו פרשת העקידה.

בחודש אלול יהרהר בתשובה קודם אכילתו

בספר צינה לעמים (חודש אלול דף ד') להדיין מווערבוי
הי"ד כ' רמז על חודש אלול צפרשת חיי"ש (כ"ד ל"ג)
צקרא ויושם לפניו לאכול ויאמר לא אוכל עד אם דברתי
דברי, דר"ת ל'אכול ויאמר ל'א אוכל הוא אלול, והכוונה